

Šolski radio

—r XXXIII. teden. V torek 11. junija bo predaval g. dr. Rudolf Kolarič. Ob 100 letnici smrti Matija Čopa. Razpored: 1. Zivljenje. 2. Doba. 3. Delo. a) umetniški vodnik; b) slovstveni delavec.

V petek 14. junija bo pevski nastop šolskega zbora iz Št. Vida; vodi g. Maks Jovan. Pred nastopom bo govoril g. pevovodja o našem skladatelju Emilu Adamiču.

—r V kmetijskem radiu bo ob 7.30 v nedeljo 9. junija predaval g. inž. Franjo Koprivšek. Sodobna živalska prehrana. V ponedeljek 10. junija bo ob 7.30 predaval g. Anton Flego: Pospeševanje kulture oreha.

Stanovska organizacija JUU

Iz društev:

Vabila

— JUU — SRESKO DRUŠTVO V ORMOŽU zboruje v soboto 15. junija t. l. ob 9. uri v Središču. Na dnevnem redu je poleg običajnih točk še predavanje sreskega kmetijskega referenta gosp. Zorčiča in referat tov. Kotnika o obveznem bolniškem zavarovanju. Ker je to zborovanje zadnje v tekočem šolskem letu in obenem izlet, se pričakuje polnoštevilna udeležba. Odbor.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO RADOVLJICA bo zborovalo dne 16. jun. 1935. v Ratečah z izletom v Planico in Tamar. Ogled skakalnic. Odhod in povratek s turisti. — Udeležba obvezna. — Na svidenje! Odbor.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO KAMNIK. Napovedano zborovanje za naše društvo dne 15. junija 1935. v Kamniški Bistrici bo v slučaju slabega vremena v Stranjah v šoli s pričetkom ob 9. uri. — Vse one članke, ki še niso poravnali članarine za tekoče leto, prosimo, da to poravnajo neodložljivo do konca junija 1935. Odbor.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO V BREZICAH bo zborovalo skupno s sreskim društvom Kozje v soboto, 15. junija 1935, ob 9. uri v Kozjem. Dnevni red in drugo objavi posebno okrožnico. Odbor.

— JUU SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA-MESTO bo zborovalo v petek 14. junija ob 8.20. uri na I. dekliški osnovni šoli pri sv. Jakobu. Radi važnosti dnevnega reda in ker je to zadnje zborovanje pričakujemo polnoštevilno udeležbo. Odbor.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO ŠMARJE PRI JELSAH bo zborovalo dne 15. junija ob 10. uri v Rogški Slatini. Najprej zasedajo odseki, na kar sledi higiensko predavanje banovinskega zdravnika g. dr. Brabca, volitev delegacij za banovinsko in državno skupščino ter običajne točke dnevnega reda. — Odbor.

— JUU SRESKO DRUŠTVO DOLNJA LENDAVA bo zborovalo dne 15. junija 1935. v Beltincih ob 10. uri. Ob 9. uri zborujejo posamezni odseki. — Na dnevnem redu je poleg referata tudi volitev delegatov za banovinsko in državno skupščino. Po zborovanju je ogled grada g. grofice Zichy in veleposestva. — K obilni udeležbi vabi Odbor.

SMERNICE ZA PODELJEVANJE DRŽAVNIH PODPOR ZA JAVNE OBČINSKE KNJIŽNICE.

Za točno izvajanje določb glede državnih podpor za ljudsko izobražbo je izdalo ministrstvo prosvete še posebna navodila za podeljevanje podpor za javne občinske knjižnice.

Za državno podporo za knjižnico morejo zaprositi edino le knjižnični odbori, kjer jih ni, krajevni prosvetni odbori ali predstavniki občin.

Pri danih proračunskih možnostih sedanjega časa je mogoče podeljevati državne podpore le javnim občinskim knjižnicam in onim knjižnicam, ki imajo z občinami pogodbo, in sicer:

1. V občinah, kjer je narodna šola, a ni javne občinske knjižnice, ali kjer je sicer knjižnica, vendar ne tvorijo zvezki vrednostnega čtiva niti 25% števila prebivalcev pripadajoče narodnosti, ali kjer se za to pokaže neobhodna potreba iz krajevnih gospodarskih ali prosvetnih razlogov.

2. V občinah, kjer sicer ni narodne šole, vendar ima občina vsaj 300 prebivalcev in mora le ta ustanoviti javno občinsko knjižnico po zakonu o knjižnicah z dne 31. dec. 1924.

Državno podporo smejo prejeti le občine, ki izpolnjujejo vse dolžnosti do svoje knjižnice. Zato je v občinah izpod 2000 prebivalcev izpolniti vsako prošnjo za podporo z izjavo knjižnične uprave. Tej prošnji je priložiti tudi potrdilo upraviteljskega pripadajočega šole, da knjižnica uspešno deluje in da je občina izplačala knjižnici ves letni prispevek za pripadajoče leto.

Prošnje, ki pridejo na ministrstvo prosvete brez spremnega dopisa pripadajočega okrajnega prosvetnega odbora, oziroma mestnega prosvetnega odbora, se ne upoštevajo pri podeljevanju državnih podpor.

UPORABA ŠOLSKIH PROSTOROV SREDNJIH IN UČITELJSKIH ŠOL ZA LJUDSKO-IZOBRAŽEVALNE NAMENE.

Uporaba šolskih prostorov za posamezna ljudsko-izobraževalna društva in korporacije

— JUU — SRESKO DRUŠTVO V KOČEVJU opozarja vse zamudnike s plačili, da poravnajo svoje obveznosti napram društvu, kajti v nasprotnem slučaju se lahko pripeti, da jih bo poterjal odvetnik. Plačila naj se nakažejo do konca meseca junija t. l. — Predsednik.

— JUU SRESKO DRUŠTVO MARI-BOR DESNI BREG bo zborovalo ob vsakem vremenu dne 15. junija 1935. pri Sv. Lovrencu na Pohorju. Dnevni red: 1. Hospitacija. Pred ali po hospitaciji bo razprava o predlogih za banovinsko skupščino, volitev 1 delegata in njegovega namestnika za ban. in državno skupščino. Šol. upr., ki so prejeli kalender JUU, prosim za poravnavo zneska. Prinesite s seboj legitimacije o članstvu v JUU. Radi obeda se prijavite pri tovarišu Lavriču do 12. junija. — Avto bo vozil z Glavnega trga točno ob 7. uri, da pridobimo potrební čas za zgoraj navedeni dnevni red. Kdor se še ni prijavil za vožnjo z avtobusom, naj to napravi najpozneje do 12. junija pri društvenem predsedniku. 13. junija popoldne bom naročil potrebno število avtobusov. Leto gre h koncu! Ne pozabite na blagajno! — Predsednik.

Poročila

+ JUU SRESKO DRUŠTVO V LITVIJI je zborovalo 18. maja na Polzevem pri Višnji gori. Udeležba okrog 60 članov. Predsednik tov. Jože Zupančič je imenoma pozdravil zastopnika kr. banske uprave banskega šol. nadzornika g. Andreja Skulja, sreskega načelnika g. vladnega svetnika Frana Podboja, narodnega poslanca g. Milana Mravlje, zastopnika Polža glavnega urednika Slovenskega Naroda g. Josipa Zupančiča in našega sreskega šolskega nadzornika g. Ivana Bezeljaka. Situacijsko poročilo je podal predsednik tov. Zupančič. Zbor je ugotovil svoje zadovoljstvo, ker sta bila tov. Pleskovič iz Trbovelj in tov. Dobešek iz Prevalj izvoljena za narodna poslanka. Naj krepko zastopata prosvetne, šolske in naše stanovske težnje. Na pozdravne brzojavke z veličastnega zbora Masarykove proslave dne 9. marca na Taboru v Ljubljani smo dobili zahvale z vseh strani.

Uvedbo obveznega učiteljskega zavarovanja je zbor odklonil z večino. Takisto tudi prispevek za pravnega referenta in zaščitni sklad.

Večne zbiralne akcije motijo pouk, zaradi izčrpanosti našega kmečkega sloja pa tudi nimajo zadovoljivejših uspehov. Oblastva naj jih v osnovni šoli sploh vse omeje na minimum odnosno zabranijo.

Pri junjski članarini naj priloži vsak naš član po 2 Din za društveno legitimacijo, ki jo bo prejel takoj po vplačilu.

V našem srezu je 8 šol, kjer nimajo niti enega izvoda Mladinske matice in Našega roda. Predsednik ugotovi, da so to tiste šole, kjer učiteljstvo ni organizirano v JUU. Kakor kaže praksa, so vsi, ki se zavedajo svojih stanovskih dolžnosti do lastne JUU tudi marljivi delavci v svojih učilnicah in posvečajo vso potrebno skrb tudi zaupani mladini.

Uredba o draginskih dokladah, ki je bila izdana lansko leto je po izjavah merodajnih činiteljev krivična in je trdosrčno udarila uradniške družine. Pred letošnjimi majskimi volitvami je bila delno ukinjena. Narodni poslanci in vsi drugi, ki jim je doberbit prizadejih pri srcu, naj dosežejo razveljavljenje celotne uredbe. Gospod narodni poslanec Milan Mravlje je v ostrem govoru podprl naš sklep in obljubil svojo in njegovih parlamentarnih tovarišev potrebno pomoč.

za telesno vzgojne in ljudsko-izobraževalne namene je bila urejena v CSR od ministrstva prosvete že meseca januarja leta 1919.

Ker so na posameznih zavodih nastala vprašanja, komu pripada pravica do uporabe šolskih prostorov in komu ne in kako je uporabljati šolske prostore, je uredilo ministrstvo prosvete to vprašanje na sledeči način:

1. Pravico dovoljevatí trajno uporabo šolskih prostorov ima le pokrajinska šolska uprava (šolski referent). Ta mora predhodno zaslišati mnenje ravnateljstva. O tej zadevi razpravlja lokalna profsorska konferenca in predloži zadevni predlog pogodbe.

Začasno uporabo šolskih prostorov, učnih pripomočkov ali enkratno uporabo šolskih prostorov in pripomočkov dovoljuje direktor zavoda na podlagi posvetovanja z učiteljskim zborom. V vsakem primeru je odvisna začasna uporaba šolskih prostorov tudi od mnenja upravnika dotičnega prostora ali zbirke.

2. Telovadnica in k njej pripadajoči prostori se smejo iz zdravstvenih razlogov uporabljati le za telovadne namene. Ostali prostori (pripomočki) se smejo uporabljati le za ljudsko-izobraževalne namene in za izvenšolsko samoizobražbo učencev.

3. Pri vsaki trajni ali stalni uporabi šolskih prostorov (pripomočkov) je sestaviti s korporacijo, kateri se prostori odstopijo, pravilno pogodbo, v kateri morajo biti točno navedeni vsi pogoji uporabe. Podrobna navodila o tem izda ministrstvo prosvete. Pokrajinska šolska uprava mora paziti, da se v vsaki pogodbi naslednje točke:

a) Z uporabo šolskih prostorov ne smejo nastati za direktorja, oziroma vzdrževalca šole nikaki stroški.

b) Moten ne sme biti pouk.

c) Društvo se mora obvezati, da bo poravnalo vso škodo, ki bi nastala z uporabo ali neuporabo šole.

d) Društvo mora preskrbeti snazjenje dotičnih prostorov takoj po uporabi.

Prav tako pogodbo je dolžno sestaviti tudi ravnateljstvo zavoda v primerih začasne uporabe šolskih prostorov, ali pri uporabi za posamezne prilike.

Pred nakupom si oglejte
nova chromirana

PUCH kolesa

z novo zavoro
na prednjo os.

Na ugodna mesečna odplačila!

IGN. VOK, LJUBLJANA

Tavčarjeva ulica štev. 7

Podružnice: Kranj, Celje, Novo mesto

Banski šolski nadzornik g. Skulj je v jedernatem govoru in iz prakse prikazal delovanje učitelja v učilnici in na javnem torišču. Dvig kmečkega ljudstva naj bo cilj nas vseh. Kmetstvo nadaljevalne in gospodinske šole so za izobrazbo našega naraščaja največjega pomena.

Zastopnik Polža, glavni urednik g. Zupančič je prinesel pozdrave SK Polža in njegovega predsednika g. inž. Šukljeta. Zborovalec je seznanil o akciji za zgraditev prvega planinskega doma na Dolenjskem. Poudaril je pomen tujeskega prometa za gospodarski dvig našega kmeta. Predsednik sreskega društva mu je v imenu učiteljsva obljubil vso podporo pri poveljnim prizadevanju. Svojo radost, da zborujejo v lepem, največjem planinskem domu našega sreza kot prvo društvo, pa so izrazili zborovalci s tem, da pristopi JUU sresko društvo kot podporni član k SK Polžu. Sreski načelnik g. Podboj je izrazil svoje zadovoljstvo, da zborujejo učitelji litjskega sreza na domačih tleh in je pozelel obilo uspehov.

Narodni poslanec g. Mravlje je poudaril važnost učiteljskega stanu in je očrtal temeljne smernice kr. vlade in bodočega parlamenta, ki so iste in skladne, za katere deluje učiteljstvo doslej, ko deluje na moralnem, gospodarskem in prosvetnem dvigu našega naroda.

Za tem so se rešile še nekatere stanovske zadeve. Tovarišice, ki reflektirajo na včlanjenje pri Domu učiteljic, se naj obrnejo na odborico tov. Kovičev, šol. uprav. v Jevnici, ki bo dala vse podatke in ukrenila vse potrebno.

Po skupnem slikanju in ogledu prezanimivega Polzevega in okoliša, se je vršilo skupno kosilo. Izrečena je bila vrsta prisrčnih naptin: sreskega šol. nadzornika Bezeljaka, predsednika tovariša Zupančiča, zastopnika Polža g. Zupančiča, sreskega načelnika g. Podboja, banskega šol. nadzornika g. Skulja, narodnega poslanca g. Mravlje, učiteljskega veterana g. Benedičiča in drugih. Zborovanje na Polzevem je bilo med letošnjimi najlepše. Navzočnost odličnih predstavnikov je pomembna zlasti iz razloga, da tudi drugi činitelji poznajo naše delovanje za široke ljudske plasti in za dvig narodne prosvete. Le, če merodajni činitelji poznajo naše težnje, nam je zagotovljen uspeh in napredek.

Predsednik: Tajnica:
Jože Zupančič, s. r. Klovár Štefanija, s. r.

4. V primeru neizvajanja pogodbe, je dolžno ravnateljstvo odpovedati prostore in prositi za tozadevno pritrldilo pokrajinske šolske uprave.

ODSTOPANJE ŠOLSKIH PROSTOROV NARODNIH ŠOL LJUDSKO-IZOBRAŽEVALNIM NAMENOM.

I. Vsi šolski prostori vseh javnih narodnih šol se morejo uporabljati tudi v ljudsko-izobraževalne namene (izjemo tvorijo le pisarne in kabineti, v katere imajo dostop le uradne osebe).

A. Vsako uporablanje šolskih prostorov v izvenšolske namene se more izvršiti le na izrecno in pismeno dovoljenje ministrstva prosvete. Le v zelo nujnih zadevah in tedaj, ako gre za uporabo prostorov, ki imajo v pogodbi prostovoljno najemino, vendar pa so namenjeni javnim izobraževalnim namenom, more izdati tako dovoljenje namesto ministrstva prosvete nadzornik, ki pa mora naznaniti zadevo ministrstvu prosvete in zaprositi za dopolnilno definitivno dovoljenje.

B. Ministrstvo prosvete odloča ako in koliko se sme zahtevati od pripadajočih korporacij za odškodnino za ogrev, razsvetljavo in snazjenje po vsaki uporabi šolskih prostorov. Zato naroča ministrstvo prosvete ravnateljstvom in upraviteljstvom narodnih šol, da pridružijo k poročilu tudi pravilno kolektivno prošnjo one korporacije, ki želi imeti šolske prostore. V tem poročilu morajo biti točno označeni prostori in čas uporabe, za kakšne namene bodo najeti prostori služili, približni obisk predavanj, oziroma sej in vse druge podrobnosti po katerih more ministrstvo prosvete pravilno in nepristransko določiti uporabnino.

C. Razen nagrade za izdatke, ki so potom uporabe povzročeni lastniku šolskega posloja, more ministrstvo prosvete določiti še poseben znesek kot nekako najemščino.

D. Kako se bo postopalo z uporabnino in najemščino bo izdalo ministrstvo prosvete še posebna navodila.

E. Vso škodo in vse nedostatke, ki bi jih napravili pripadniki korporacij ali gledaleci šoli, mora odpraviti in poravnati dotična kor-

+ JUU SRESKO DRUŠTVO V NOVEM MESTU je zborovalo v soboto 16. marca 1935. v Novem mestu. Navzočih je bilo 58 društvenih članov t. j. 59,2%.

Ob 8. uri so zasedali sledeči odseki: šolsko pedagoški in upravni odsek, odsek za nadaljevalno šolstvo in šolsko-vrtnarski odsek.

Ob 9. uri otvoril tov. predsednik zborovanje. V uvodnih besedah se spomni jubileja predsednika bratske Českoslovaške republike Tomaža Masaryka, poudarjajoč zasluge, ki jih ima jubilar za nas Jugoslovane.

Nato slede poročila glede sklepov društvenih odsekov. 1. O zadevah nad. šolstva poročal tov. predsednik, da so se s strani društva podvezeli potrebni koraki za izpremembo novega zadevnega zakona, oziroma pravilnika. 2. O delu pedagoškega in upravnega odseka poročal tov. Koželj. Strinjamo se glede monopolizacije zvezkov s poročilom v »Učiteljski« zborniku. Zbrana domoznanska snov se bo uredila in izpolnila po navodilih prof. Cirjčiča. Glede tiskovin — katalogov, matičnih listov, razrednic etc. se sestavi poseben odbor, ki bo izdelal zadevni predlog. V ta odbor se izvolijo tov. Vizjak, Koželj, Sešek, Marinc. 3. Glede vrtnarskega krožka poročal tov. Zukovec. Z ozirom na okrožnico glede sodelovanja učiteljstva s sreskim kmet. referenti, se sklepe, stopiti s kmetijskimi referenti in stik in sklicati anketo.

Način zborovanja po odsekih se je izkazal kot uspešen. Tov. Sušnikova prečita predavanje tov. Vodetove »Učiteljica v izvenšolskem delu«. Lepemu referatu so navzoči z zanimanjem sledili.

Sklepe se, da plača za socialni fond kralja Aleksandra vsak društveni član 10 Din.

V svrhu skupnega zborovanja se naveže stike s sosednimi društvi.

V. Menart, preds. I. Ivanetič, taj.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO RADOVLJICA je zborovalo dne 8. aprila 1935. v šolskem poslopju v Lescah s pričetkom ob 9. uri. Udeležba članstva pri zborovanju je bila 56,5%.

Tovariš predsednik je po otvoritvi zborovanja poročal o delu v društvu tekom meseca marca ter prečital nato številne dopise, ki jih je bilo prejelo društvo v zadnjem času. Posebno zanimanje so vzbudili nekateri dopisi sekcije, ki so izzvali mestoma prav živahne debate. Taki dopisi so bili:

1. Članske legitimacije. 2. Rekonstrukcija upravnega odbora sreskega društva Radovljica. 3. Uvedba bolniškega zavarovanja za učiteljstvo. 4. Monopolizacija šol. knjig. Spomenica. 5. Zdravstvena predavanja na zborovanih sreskih društvih. 6. Brezposelni učit. abiturienti. 7. Učiteljski dom, r. z. z. o. z. v Ljubljani.

Tovariš predsednik je sestavil sporazumno s tovariši šolskimi upravitelji vrstni red šol za obvezni zdravniški pregled učiteljstva, ki se vrši ob sobotah popoldne v protituberkuloznem dispanzerju na Jesenicah.

Sledil je petminutni odmor.

Po odmoru je prečital tovariš Josip Serajnik referat tovariša Hrena »Učiteljski gospodarski dan«. Uvodno k temu referatu je poudarjal tovariš Serajnik važnost in pomen učit. gospodarskih ustanov za vse učiteljstvo. Tovariš Knez Rudolf je pojasnil nekatera vprašanja glede zadruge »Samopomoč učiteljskih otrok«, pa je toplo priporočal zborovalcem pristop k posameznim učiteljskim gospodarskim ustanovam. Sprejet je bil predlog, da sestavi tovariš Serajnik smernice k potrebni reorganizaciji učiteljskih gospodarskih ustanov.

poracija, in sicer z ono vsoto, ki jo določi ministrstvo prosvete.

F. Vsa zgoraj navedena navodila veljajo tudi pri izposojevanju orodja, oprave in raznih pripomočkov.

G. Pri izposojevanju šolskih prostorov, orodja in učil se prav posebno pazi na to, da ni vse to na škodo pouka, ki bi bil zaradi tega oviran. Šola je zgrajena predvsem za mladino in pouk.

Ravnateljstva meščanskih in upraviteljstva narodnih šol so dolžna na zadevni prošnji ministrstvu prosvete s svojim podpisom in uradnim pečatom potrditi dejstvo, da zaradi ljudsko-izobraževalne akcije ne bo skrajšan pouk niti za eno uro in ne bo iz istega vzroka pouk oškodovan niti za en učni pripomoček. Tej prošnji je priložiti obenem tudi urnik iz katerega je razviden nemoten potek šolskega pouka.

H. Vse zadevne prošnje se pošljejo po uradni poti, in sicer sreskim šolskim nadzornikom, ki so dolžni o ljudsko-izobraževalnem delu učiteljstva in o uporabi šolskih prostorov prosvet. akcijam, voditi posebne knjige.

II. Dispozicija s prostovoljno ali prisilno najetimi prostori pripada edino le ministrstvu prosvete.

Vsako samovoljno razpolaganje s šolskimi prostori od strani ravnateljstev ali upraviteljstev je strogo zabranjeno.

III. Za točno izvajanje teh določb odgovarjajo osebno sreski šolski nadzorniki, ravnateljstva srednjih in upraviteljstva narodnih šol.

Ako se kljub zgoraj navedenim navodilom napravi državi večja ali manjša škoda, si pridržuje ministrstvo prosvete pravico določiti denarno kazen vsem onim osebam, ki so državo oškodovale.

IV. Vse zgoraj navedene določbe veljajo za vsa ona poslopja, ki so državna lastnina. Ona šolska poslopja, ki so pa občinska ali privatna svojina ne zadevajo določbe tega pravilnika. Vendar pa imajo krajevni šolski odbori tudi temu podoben pravilnik za uporabo šolskih prostorov in učnih pripomočkov po raznih prosvetnih korporacijah.

(Konec.)